

ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α.

Ταχ. Δ/ση : 16^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 17Β

Ταχ. Κώδικας : 60100 - ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Τηλέφωνο : 2351027541

Email : pieriki@otenet.gr

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΑΑ: M2713279

Ημερομηνία: 16-05-2023

Αρ. Πρωτοκόλλου: 324

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020
(ΠΑΑ 2014-2020)**

1^η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ

**2^{ης} ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ) 2014-2020**

**ΜΕΤΡΟ 19: «ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD) – LEADER»
ΠΑΑ 2014 -2020**

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2: «ΣΤΗΡΙΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD/LEADER)»**

ΔΡΑΣΗ 19.2.4: «ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ & ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΙΩΝ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ»

Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α.

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) της παραγράφου 2 του άρθρου 69 του ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις» (Α' 265), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

β) Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98).

γ) Του ν. 4276/2017 περί απλούστευσης διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υποδομών, ειδικές μορφές τουρισμού και άλλες διατάξεις (Α' 155).

δ) Του ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α' 36), όπως κάθε φορά ισχύει.

η) Της παραγράφου 3 του εξηκοστού όγδοου άρθρου της από 20.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης» (Α' 68), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 Κύρωση της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης» (Α' 83).

θ) Του ν. 4914/2022, ειδικά το άρθρο 65, παρ. 19, για τη μετονομασία της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 σε ΕΥΕ ΠΑΑ.

2. Τους Κανονισμούς:

α) Κανονισμός (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής, ΕΤΘΑ και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006.

β) Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου.

γ) Κανονισμός (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτική και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΟΚ) 352/1978, (ΕΚ) 165/1994, (ΕΚ) 2799/1998, (ΕΚ) 1290/2005, (ΕΚ) 485/2008 του Συμβουλίου.

δ) Κανονισμός (ΕΕ) 807/2014 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013.

ε) Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 808/2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013.

στ) Κανονισμός (ΕΕ) 809/2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή

συμμόρφωση κατ' εξουσιοδότηση του Κανονισμού (ΕΕ) 807/2004 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013.

ζ) Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.

η) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 όσον αφορά τις ενισχύσεις για τις λιμενικές και αερολιμενικές υποδομές, τα όρια κοινοποίησης για τις ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς και για τις ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, καθώς και τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 702/2014 όσον αφορά τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών.

θ) Κανονισμός (ΕΕ) 1405/2006 του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.

ι) Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

ια) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/532 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2020 σχετικά με την παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς Κανονισμούς (ΕΕ) 809/2014, (ΕΕ) 180/2014, (ΕΕ) 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

ιβ) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022».

ιγ) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/725 της Επιτροπής της 4ης Μαΐου 2021 σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2021, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) αριθ. 615/2014 και (ΕΕ) 2015/1368 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

ιδ) Την υπ' αρ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει κάθε φορά.

ιε) Την απόφαση της Επιτροπής, της 20ης Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παρ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (2012/21/ΕΕ).

ιστ) Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020» (2013/C 209/01).

ιζ) Τις Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (2004/C 244/02).

3. Το π.δ. 97/2017 σχετικά με τον Οργανισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» όπως ισχύει (Α'138).
4. Το π.δ. 40/2021 «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α' 100).
5. Την αριθ. 2618/13-10-2022 (Β' 5375) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027».
6. Την με αριθ. 2545/17-10-2016 κοινή υπουργική απόφαση «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 στις ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών», όπως ισχύει.
7. Την υπ' αριθ. 1065/19-04-2016 (Β'1273) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020"», όπως ισχύει.
8. Την υπ' αρ. 2635/13-09-2017 κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας & Ανάπτυξης «Περί πλαισίου λειτουργίας του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας περιόδου 2014-2020» (Β'3313), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει κάθε φορά.
9. Την υπ' αρ. 849/26-4-2022 υπουργική απόφαση, «Ορισμός Ομάδων Τοπικής Δράσης ως Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων του ΠΑΑ 2014 – 2020 και εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε αυτές.», όπως ισχύει κάθε φορά.
10. Την υπ' αρ. 1435/14-06-2016 (Β' 1839) πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 και της προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.
11. Την υπ' αρ. 1927/27-6-2017 (Β' 2297) πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020. (Δημόσια Δαπάνη ΕΓΤΑΑ: 20.000.000 €).
12. Την υπ' αρ. 3206/12-12-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την «Έγκριση προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 και του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β'4111), όπως ισχύει.
13. Την υπ' αρ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης με θέμα: «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"» (Β' 5968).

14. Την υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 3083/04-08-2021 (Β' 3702) υπουργικής απόφασης: Πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, υπομέτρα 19.2 και 19.4» (Β' 2310), όπως ισχύει.
15. Την υπ' αρ. 154/21-01-2021 (Β' 252) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Παράταση προθεσμιών των υπ' αριθ. 13214/30-11-2017 (Β' 4268) και 13215/30-11-2017 (Β' 4285) υπουργικών αποφάσεων».
16. Τη με αριθ. 4760/23-06-2021 (τ. Υ.Ο.Δ.Δ. 644) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με την οποία αναθέτουμε στον Δημήτριο Παπαγιαννίδη του Οδυσσέα καθήκοντα Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων.
17. Την υπ. αριθμ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13-7-2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού.
18. Τις Εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίηση του Νόμου 4412/2016 (Α 147).
19. Το με αριθμ. πρωτ. 101270/ΕΥΚΕ 3633/30.9.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. ΕΕ 651/2014».
20. Το με αρ. πρωτ. 54929/ΕΥΚΕ 5601/16-5-2017 έγγραφο ΕΥΚΕ με θέμα «Διευκρινίσεις σχετικά με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ)».
21. Τη με αρ. πρωτ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ έγκρισης της Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΑΑ 2014-2020».
22. Το με αρ. πρωτ. 140022/ΕΥΚΕ 6930/19-12-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ, με το οποίο δόθηκε η έγκριση του σχεδίου της πρόσκλησης.
23. Την με υπ. αριθμ. 6/82/22-02-2023 απόφαση της ΕΔΠ LEADER/ΕΠΑΛΘ, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Πιερικής Αναπτυξιακής Α.Ε. Ο.Τ.Α. προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
24. Το με αρ. πρωτ. 689/31-03-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της ΟΤΔ Πιερικής Αναπτυξιακής Α.Ε. Ο.Τ.Α. προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
25. Την με υπ. αριθμ. 1/88/16-05-2023 απόφαση της ΕΔΠ LEADER/ΕΠΑΛΘ, για την τροποποίηση της 2^{ης} πρόσκλησης της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Πιερικής Αναπτυξιακής Α.Ε. Ο.Τ.Α. προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω **κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων**:

- ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους
- Φορείς Δημοσίου Τομέα
- Ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, καθώς και νομικά πρόσωπα, σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα της ΟΤΔ.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Δικαιούχοι στην εν λόγω δράση δύναται να είναι και η ΟΤΔ ή μέλος αυτής.

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης» έτσι όπως καταρτίζεται από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. δύναται να είναι υφιστάμενα νομικά πρόσωπα-φορείς
2. δικαιούχος δύναται να είναι νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, **σε επίπεδο φορέων**.

Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:

1. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες.
2. φυσικά πρόσωπα:
  - 2.1. στελέχη του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ,
  - 2.2. στελέχη του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ,
  - 2.3. εκπρόσωποι φορέων στην ΕΔΠ και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ.
3. Δυνητικοί δικαιούχοι στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι).

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη οριστικής μελέτης και τευχών δημοπράτησης, καθώς και των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων.

Για τις πράξεις που υλοποιούνται χωρίς τις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη σύσταση του Φορέα και η μη ύπαρξη των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων.

Για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του **Μέτρου 19, Υπομέτρου 19.2** του ΠΑΑ 2014-2020 (για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα) και για τις πιο κάτω Δράσεις, Υποδράσεις:

Δράση 19.2.4 Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές, η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποδράσεις:

19.2.4.1 Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.

19.2.4.2 Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (ενδεικτικά: παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία).

19.2.4.3 Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: σημάνσεις, δημόσιοι κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές).

19.2.4.5 Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια).

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Αναλυτικότερα, οι δράσεις και υποδράσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Δράση 19.2.4 Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές, η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποδράσεις:

19.2.4.1 Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.

Η υποδράση αφορά σε υποδομές μικρής κλίμακας εντός οικισμών. Οι πράξεις που μπορούν να υλοποιηθούν βάσει της υποδράσης αφορούν σε έργα κατασκευής / βελτίωσης δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, οδοποιίας, καθώς και έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτηρίων. Στην παρούσα υποδράση δύναται να ενταχθούν και λοιπές σχετικές πράξεις, οι οποίες υλοποιούνται εντός οικισμών και αφορούν σε βασικές υποδομές για την βελτίωση της διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού (ενδεικτικά: διευθετήσεις χειμάρρων, έργα αντιστήριξης πρανών).

Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω υποδομών, δύναται να εκτελεστούν εργασίες/φυσικό αντικείμενο εκτός οικισμού, μόνο στην περίπτωση που στοχεύουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων των οικισμών.

Η υποδράση αφορά στη **κατασκευή ή στην αναβάθμιση υποδομών μικρής κλίμακας με προτεραιότητα** στη βελτίωση οδοποιίας εντός οικισμών και σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια, για τη λειτουργική αναβάθμιση των οικισμών της υπαίθρου. Επίσης, ενισχύονται λοιπές παρεμβάσεις μικρής κλίμακας πχ επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων δικτύων αποχέτευσης εντός οικισμών κλπ.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις θα πρέπει **να εντάσσονται σε ένα γενικότερο αναπτυξιακό σχεδιασμό** (όπου τέτοια σχέδια υφίστανται) όπως επιχειρησιακός σχεδιασμός δήμων και να είναι σύμφωνες με τη σχετική στρατηγική τοπικής ανάπτυξης

Ποσοστό Επιχορήγησης : Α) για πράξεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και δεν παράγουν έσοδα 100% (Κανονισμός ΕΕ 1305/2013, άρθρο 61),

Β) για πράξεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και παράγουν έσοδα το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης, και το ποσοστό επιχορήγησης προκύπτει έπειτα από χρηματοοικονομική ανάλυση, έως 100% (Κανονισμός ΕΕ 1303/2013, άρθρο 61).

Στόχος της Υποδράσης είναι : η ενίσχυση βασικών υποδομών-υπηρεσιών δημόσιας παρέμβασης, με στόχο την προστασία - ανάδειξη του οικιστικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Σκοπός της παρούσας δράσης είναι η αντιμετώπιση των χωρικών ανισοτήτων, η αναβάθμιση βασικών υποδομών και υπηρεσιών και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η βελτίωση της ελκυστικότητας των περιοχών και η ήπια ανάπτυξη τους, πάντα σε συμβατότητα με την τοπική – φυσική ταυτότητα.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης : Επιλέξιμη περιοχή είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος. Αποτελείται από το σύνολο των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του νομού Πιερίας. Δεν συμπεριλαμβάνεται η εντός σχεδίου περιοχή της πόλης της Κατερίνης.

Δικαιούχοι: Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται μέχρι **600.000,00€**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην παρ. 4.12 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Εξοπλισμός ΑΠΕ
- Μελέτες
- Διαμόρφωση Χώρων
- Δαπάνες για απόκτηση γης
- Δαπάνες απαλλοτριώσεων
- Εργασίες οδοποιίας

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών.

Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλτόστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη οριστικής μελέτης και τευχών δημοπράτησης, καθώς και των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων.

Υποδράση 19.2.4.2 Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (ενδεικτικά: παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία).

Η υποδράση αφορά σε δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση βασικών υπηρεσιών, με σκοπό την εξυπηρέτηση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού. Στην παρούσα υποδράση δύναται να ενταχθούν πράξεις όπως παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κέντρα απασχόλησης και φροντίδας νέων, ηλικιωμένων ή ΑμεΑ, αθλητικοί χώροι.

Η υποδράση αφορά σε μικρής κλίμακας έργα κοινωνικής υποδομής, **δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμό χώρων** που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες της περιοχής παρέμβασης **με προτεραιότητα την εξυπηρέτηση οικονομικά ασθενέστερων πολιτών (συσσίτια, γηροκομεία) και εξυπηρετήσεις άτομων ΑΜΕΑ**. Επίσης, ενισχύονται παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, δημιουργική απασχόληση και φροντίδα παιδιών, στέγαση δημοτικών/κοινωνικών ιατρείων-φαρμακείων-παντοπωλείων, πρόσβαση σε ΤΠΕ, αθλητικές υποδομές, για την εξυπηρέτηση των κατοίκων που διαβιούν στην περιοχή παρέμβασης.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις των Ο Τ Α θα πρέπει **να εντάσσονται σε ένα γενικότερο αναπτυξιακό σχεδιασμό** (όπου τέτοια σχέδια υφίστανται) όπως επιχειρησιακός σχεδιασμός δήμων και όλες οι προτεινόμενες δράσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τη σχετική στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν σε δαπάνες για τη μελέτη και κατασκευή ή κατασκευή του έργου και δαπάνες προμήθειας εφαρμογών/εξοπλισμού.

Ποσοστό Επιχορήγησης : Α) για πράξεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και δεν παράγουν έσοδα 100% (Κανονισμός ΕΕ 1305/2013, άρθρο 61),

Β) για πράξεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και παράγουν έσοδα το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης, και το ποσοστό επιχορήγησης προκύπτει έπειτα από χρηματοοικονομική ανάλυση, έως 100% (Κανονισμός ΕΕ 1303/2013, άρθρο 61),

Γ) για πράξεις που εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και για επενδύσεις που παράγουν κέρδη, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων και το ποσοστό επιχορήγησης προκύπτει έπειτα από χρηματοοικονομική ανάλυση, έως 100% (Κανονισμός ΕΕ 651/2014, άρθρα 53, 55, 56). Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 του Κανονισμού 651/2014, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης δύναται να καθοριστεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών χωρίς την διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Στόχος της Υποδράσης είναι: η δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων για την παροχή βασικών υπηρεσιών και άλλων κοινωνικών εξυπηρετήσεων και στην άσκηση συναφών πολιτικών για τον αγροτικό πληθυσμό και τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (νέοι, παιδιά, ηλικιωμένοι). Στόχος είναι η επίτευξη της κοινωνικής συνοχής, η καταπολέμηση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων, η ανακούφιση των ασθενέστερων κοινωνικά ομάδων του τοπικού πληθυσμού, ώστε να εξασφαλίζονται οι βασικές συνθήκες άνεσης και καλής διαβίωσης των κατοίκων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης : Επιλέξιμη περιοχή είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος. Αποτελείται από το σύνολο των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του νομού Πιερίας. Δεν συμπεριλαμβάνεται η εντός σχεδίου περιοχή της πόλης της Κατερίνης.

Δικαιούχοι: Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται μέχρι **600.000,00 €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην παρ. 4.12 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Εξοπλισμός ΑΠΕ
- Μελέτες
- Αξιοποίηση διαδικτύου
- Διαμόρφωση Χώρων
- Δαπάνες για απόκτηση γης
- Αγορά μεταφορικών μέσων για την εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων
- Τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- Δαπάνη υποβολής φακέλου

Υποδράση 19.2.4.3:Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: σημάνσεις, δημόσιοι κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές).

Η υποδράση αφορά σε έργα μικρής κλίμακας που συμβάλουν / στοχεύουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής όπως άλση, πάρκα/πλατείες, μονοπάτια, διαδρομές, αξιοθέατα, καταφύγια, παρατηρητήρια, θέσεις θέας. Παράλληλα, μέσω της υποδράσης μπορούν να υλοποιηθούν πράξεις οι οποίες αφορούν στην τουριστική προβολή και εξυπηρέτηση της περιοχής εφαρμογής όπως η δημιουργία, βελτίωση και εκσυγχρονισμός των τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης, η δημιουργία ιστοσελίδων, παραγωγή πληροφοριακού και τουριστικού υλικού, δημόσιες υποδομές που κρίνονται απαραίτητες για την αύξηση της προσβασιμότητας σε επισκέψιμους χώρους. Οι πράξεις που θα ενταχθούν μπορούν να έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα και με ιδιωτικές επενδύσεις.

Στο πλαίσιο της υποδράσης οποιαδήποτε πράξη τουριστικής φύσης ενταχθεί, πρέπει να στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των επισκεπτών (ενδεικτικά: σημεία πληροφόρησης) και όχι στην προβολή της περιοχής με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητας ή την προβολή προϊόντων που συνδέονται και εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα.

Η υποδράση αφορά στην ενίσχυση (δημιουργία, βελτίωση, επέκταση) **υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης περιοχών και μικρής κλίμακας τουριστικών υποδομών όπως:**

-Σημάνσεις αξιοθέατων και μνημείων και παροχή πληροφοριών στους επισκέπτες

-Ποδηλατικές διαδρομές ιδιαίτερου κάλλους

-Κέντρα πληροφόρησης

-Αναπλάσεις οικισμών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού και των επισκεπτών (διαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων κλπ).

Στο πλαίσιο της υποδράσης **δεν είναι είναι επιλέξιμη** η διοργάνωση και η συμμετοχή σε εκθέσεις, η διοργάνωση, η συμμετοχή με τουριστικούς operators, και η εκτύπωση ενημερωτικού υλικού.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων στους οικισμούς θα πρέπει **να προκύπτουν από μελέτη ανάπλασης του συνόλου ή τμήματος οικισμού** και επιπλέον **να εντάσσονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό δήμων** (όπου τέτοια σχέδια υφίστανται).

Στο πλαίσιο εφαρμογής της υπο-δράσης δεν είναι δυνατή η ένταξη πράξεων που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό / ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην περιοχή εφαρμογής ή στους φορείς και τους επαγγελματίες / ιδιώτες που δραστηριοποιούνται σε αυτήν, δεδομένου ότι σε αντίθετη περίπτωση αποτελούν κρατική ενίσχυση που θίγει τον ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου δεν μπορούν να ενταχθούν στην εν λόγω δράση πράξεις οι οποίες προβάλουν μία περιοχή με στόχο την

προσέλκυση τουριστών / επισκεπτών αλλά και γενικότερα δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις, οι οποίες με άμεσο ή έμμεσο τρόπο εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα.

Ποσοστό Επιχορήγησης : Α) για πράξεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και δεν παράγουν έσοδα 100% (Κανονισμός ΕΕ 1305/2013, άρθρο 61),

Β) για πράξεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και παράγουν έσοδα το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης, και το ποσοστό επιχορήγησης προκύπτει έπειτα από χρηματοοικονομική ανάλυση, έως 100% (Κανονισμός ΕΕ 1303/2013, άρθρο 61).

Στόχος της Υποδράσης είναι : η προβολή και προώθηση της ποικιλότητας του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, των τοπικών προϊόντων και των τουριστικών δραστηριοτήτων της περιοχής, καθώς και στην ανάδειξη, αξιοποίηση και διαφύλαξη τους. Αναμένεται να έχει ιδιαίτερη συμβολή στην ενίσχυση της ιδιαίτερης εικόνας της περιοχής, με αποτέλεσμα την δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την τοπική επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των οικονομικών δραστηριοτήτων της περιοχής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης : Επιλέξιμη περιοχή εφαρμογής είναι η περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος με χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ, που δεν αποτελεί περιοχή εφαρμογής του ΕΤΘΑ. Ορίζεται δυτικά από το διακριτό όριο που καθορίζουν οι: α) Νέα εθνική οδός Αθηνών-Θεσσαλονίκης, από τον κόμβο της Κατερίνης και προς τα νότια έως τα όρια με την Π.Ε. Λάρισας β) Παλαιά εθνική οδός Κατερίνης-Θεσσαλονίκης, από τον κόμβο της Κατερίνης και προς τα βόρεια έως την Δ.Κ. Αιγινίου.

Δικαιούχοι: Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Επιχορηγούνται άυλες ενέργειες που αφορούν στην παραγωγή υλικού πληροφόρησης επισκεπτών (και όχι προβολής της περιοχής) με συνολικό κόστος που δύναται να ανέρχεται **έως 50.000 € και λοιπές πράξεις, έργα υποδομών και υπηρεσιών, έως 600.000 €.**

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.

Οι επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Εξοπλισμός ΑΠΕ
- Μελέτες
- Ανάπτυξη λογισμικού
- Διαμόρφωση Χώρων
- Τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- Δαπάνη υποβολής φακέλου

Υποδράση 19.2.4.5 Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια).

Μέσω της υποδράσης δύναται να υλοποιηθούν πράξεις που συνδέονται με:

- Την πολιτιστική κληρονομιά, όπως για παράδειγμα μελέτες καταγραφής, ενίσχυση πολιτιστικών συλλόγων μέσω της προμήθειας μουσικών οργάνων, παραδοσιακών φορεσιών, δημιουργία εκθετηρίων – συλλογών, πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, βιβλιοθηκών, παρεμβάσεις για τη διατήρηση των πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια.
- Την φυσική κληρονομιά, όπως μικρής κλίμακας τεχνικά έργα καθαρισμού, προστασίας ή αποκατάστασης / αναβάθμισης τοπίων και χώρων.
- Την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, όπως δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης, διοργάνωση συναντήσεων, ημερίδων, σχεδίαση ενημερωτικού υλικού και υλικού προώθησης.

Η υποδράση αφορά στην αξιοποίηση, προστασία και ανάδειξη φυσικών πόρων, με προτεραιότητα στην αξιοποίηση των προστατευόμενων τοποθεσιών και της προστασίας των οικοσυστημάτων από εξωτερικές απειλές (κυρίως από την ανθρώπινη δραστηριότητα). Επίσης, στη δράση συμπεριλαμβάνεται η αποκατάσταση και αναβάθμιση των χαρακτηριστικών της υπαίθρου (συμπεριλαμβανομένων μουσείων, πολιτιστικών/συνεδριακών κέντρων) που δίνουν προστιθέμενη αξία στην περιοχή παρέμβασης, καθώς και οι δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Επίσης, στο πλαίσιο της παρούσας δράσης **ενισχύονται πολιτιστικοί σύλλογοι** και άλλο αντίστοιχοι φορείς για την προμήθεια μουσικών οργάνων και παραδοσιακών στολών κλπ.

Επιπλέον, ενισχύονται **άυλες δράσεις πολιτιστικής κληρονομιάς** (πχ εκδόσεις λευκωμάτων, εντύπων κλπ).

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις των Ο Τ Α θα πρέπει **να εντάσσονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό δήμων** (όπου τέτοια σχέδια υφίστανται).

Στην υπο-δράση, οι εκδηλώσεις ή οι λοιπές πράξεις που θα ενταχθούν θα πρέπει να έχουν στόχο την διατήρηση πολιτιστικών / ιστορικών / περιβαλλοντικών κλπ στοιχείων της περιοχής ή τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των μόνιμων κατοίκων και όχι την προσέλκυση τουριστών ή την άμεση ή έμμεση προβολή ιδιωτικών συμφερόντων.

Ποσοστό Επιχορήγησης : Α) για πράξεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και δεν παράγουν έσοδα 100% (Κανονισμός ΕΕ 1305/2013, άρθρο 61),

Β) για πράξεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και παράγουν έσοδα το ποσό της επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης, και το ποσοστό επιχορήγησης προκύπτει έπειτα από χρηματοοικονομική ανάλυση, έως 100% (Κανονισμός ΕΕ 1303/2013, άρθρο 61),

Γ) για πράξεις που εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και για επενδύσεις που παράγουν κέρδη, το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων και το ποσοστό επιχορήγησης προκύπτει έπειτα από χρηματοοικονομική ανάλυση, έως 100% (Κανονισμός ΕΕ

651/2014, άρθρα 53, 55, 56). Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 του Κανονισμού 651/2014, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης δύναται να καθοριστεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών, ενώ στις περιπτώσεις έκδοσης μουσικών ή λογοτεχνικών έργων στο 70% των επιλέξιμων δαπανών (σύμφωνα με το άρθρο 53 περ. 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014), χωρίς την διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Στόχος της Υποδράσης είναι : η αξιοποίηση και προστασία των τοπίων, οικοσυστημάτων και λοιπών φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου, με ήπιες ενέργειες για την ανάδειξη τους, σε συμφωνία με τον περιβαλλοντικό σχεδιασμό και το πλαίσιο διαχείρισής τους. Σκοπός είναι η δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων για την ήπια και βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, την ενδυνάμωση της πολυλειτουργικότητας και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης : Επιλέξιμη περιοχή είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος. Αποτελείται από το σύνολο των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του νομού Πιερίας. Δεν συμπεριλαμβάνεται η εντός σχεδίου περιοχή της πόλης της Κατερίνης.

Δικαιούχοι: Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα (ΟΤΑ Α ή Β Βαθμού, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Πανεπιστήμια, άλλοι τοπικοί δημόσιοι φορείς) που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα, Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς.

Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υποδράσης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται μέχρι **600.000,00 €, ή μέχρι 50.000 € (όταν αφορά την υλοποίηση ενεργειών άυλου χαρακτήρα*)**€, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην παρ. 4.12 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Εξοπλισμός ΑΠΕ
- Μελέτες
- Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων και σημάτων ποιότητας
- Ανάπτυξη λογισμικού
- Διαμόρφωση Χώρων
- Μελέτες έρευνας αγοράς, μάρκετινγκ προώθησης προϊόντων
- Προβολή προώθηση
- Σχεδιασμός και παραγωγή πληροφοριακού και διαφημιστικού υλικού
- Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- Μίσθωση χώρων και εξοπλισμού
- Εξοπλισμός και οπτικοακουστικά μέσα
- Παραγωγή-αγορά εκθεσιακού υλικού
- Έρευνα / καταγραφή πολιτιστικών, λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων
- Κατασκευή – αγορά παραδοσιακών φορεσιών
- Κατασκευή – αγορά παραδοσιακών μουσικών οργάνων
- Τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- Δαπάνη υποβολής φακέλου

* Ως άυλες ενέργειες χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή σε αγορά μηχανολογικού ή λοιπού εξοπλισμού.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στις ακόλουθες περιοχές εστίασης του ΠΑΑ 2014-2020:

Πίνακας 1.1 (Πρωτογενής Επυπτώσεις)

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 6: «Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές»
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 6B: «Πρωώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές»

- 2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη δράση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες εκροών

Δείκτης εκροών	Περιγραφή Δείκτη	Κωδικός Διάστασης /Δεδομένου Διάστασης	Περιγραφή Διάστασης /Δεδομένου Διάστασης	Δράσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
O1	Συνολικές δημόσιες δαπάνες			ΟΛΕΣ	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
O20	Αριθμός έργων LEADER στα οποία παρέχεται στήριξη			ΟΛΕΣ	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
O22	Αριθμός (πλήθος) φορέων υλοποίησης έργου			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
		PPT	Τύπος Δικαιούχου	ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ (επιλέγει ένα δεδομένο διάστασης)
		PPT1	ΜΚΟ		
		PPT2	ΟΤΔ		
		PPT3	Δημόσιος Φορέας		
		PPT4	ΜΜΕ		
		PPT5	Άλλο		
O15	Πληθυσμός που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
AdO-6B.F	Θέσεις εργασίας - Γυναίκες που δημιουργούνται			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
AdO-6B.M	Θέσεις εργασίας - Άνδρες που δημιουργούνται			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
AdO.ROAD	Μήκος οδοποιίας (km)			19.2.4.1	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται **ενδεικτικά σε 780.000,00€ €** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται κατά υποδράση ως ακολούθως:

Πίνακας 1

A/A	ΥΠΟΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
(1)	(2)	(3)
1	19.2.4.1_2/M2713279: Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια	500.000,00
2	19.2.4.2_2/ M2713279: Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κλπ)	120.000,00
3	19.2.4.3_2/ M2713279: Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπτυξης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: σημάνσεις, δημόσιοι κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές).	120.000,00
4	19.2.4.5_2/M2713279 Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια).	40.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	780.000,00

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά δράση και θεματική κατεύθυνση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr ή/και της ΟΤΔ www.pieriki-anaptixiaki.gr).

- 3.3** Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης πράξης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.
- 3.4** Στο πλαίσιο του Τοπικού Προγράμματος είναι δυνατή η υλοποίηση έργων δημοσίου χαρακτήρα των οποίων η δημόσια δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης (υπομέτρο 19.2).

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 4.1** Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα άρθρα 45, 46 και 60 (όπου έχει εφαρμογή), του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 καθώς και των άρθρων 65-71 και του άρθρου 69 παρ. 3 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών αρχίζει από την ημερομηνία οριστική υποβολή της αιτήσεως από τον δυνητικό δικαιούχο στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ). Εξαιρούνται οι δαπάνες για τα γενικά έξοδα, για τις οποίες ακολουθούνται τα αναγραφόμενα στην παράγραφο 4.3.

- 4.2** Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 27 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης (Β' 2310) και στην με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (Β' 5968) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Ενδεικτικά, επιλέξιμες δαπάνες αποτελούν οι πιο κάτω κατηγορίες δαπανών:

α) η κατασκευή ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας·

β) η αγορά νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου

γ) οι γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις δαπάνες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι μελέτες σκοπιμότητας παραμένουν επιλέξιμες δαπάνες ακόμη και όταν, βάσει των αποτελεσμάτων τους, δεν πραγματοποιούνται δαπάνες σύμφωνα με τις περιπτώσεις α) και β). Η επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων δαπανών αρχίζει από:

α. την ημερομηνία έγκρισης του τοπικού προγράμματος, για χρήση του Κανονισμού 1305/2013.

β. την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης στήριξης για χρήση του Κανονισμού 651/2014.

Οι γενικές δαπάνες για να είναι επιλέξιμες πρέπει να αφορούν αποκλειστικά το προτεινόμενο έργο·

δ) που αφορούν άυλα στοιχεία όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού κ.λ.π·

ε) οι δαπάνες για την απόκτηση των απαραίτητων για την πράξη εδαφικών εκτάσεων, εφ' όσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:

(1) Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από την αντικειμενική αξία της εδαφικής έκτασης, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά περίπτωση από το Υπουργείο Οικονομικών.

(2) Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

(3) Η επιλέξιμη, για συνεισφορά από τα Ταμεία, δαπάνη για αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15%. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το όριο μπορεί να αυξηθεί υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά, για πράξεις που αφορούν διατήρηση του περιβάλλοντος.

Σε περίπτωση απαλλοτριώσεων, εφαρμόζονται οι όροι που αναφέρονται στα ανωτέρω σημεία (1), (2) και (3). Ως δαπάνη αγοράς νοείται η τιμή της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η οποία καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια.

στ) σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) ενδεικτικά: ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση, εντός των ορίων του οικοπέδου.

ζ) ασφαλιστήριου συμβολαίου κατά παντός κινδύνου, κατά τη διάρκεια των εργασιών της επένδυσης (υποχρεωτική ασφάλιση).

η) σε περιπτώσεις αυτεπιστασίας (τεχνικά έργα): αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, λοιπές δαπάνες εφόσον τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους για την υλοποίηση του έργου, κόστος Προμηθειών-Υπηρεσιών που προβλέπονται στην αυτεπιστασία.

θ) Το ύψος των επιλέξιμων δαπανών (χωρίς ΦΠΑ) για όλες τις κατηγορίες μελετών και λοιπών υποστηρικτικών ενεργειών ορίζεται σε :

1. Δαπάνη υποβολής φακέλου (κατάθεση Αίτηση Στήριξης) μέχρι 1.000 €.

2. Τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου (παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου) μέχρι 3.000 €.

3. Μελέτη για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου ως:

I. Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής αδειάς (μελέτη – επίβλεψη) μέχρι ποσοστού 10% επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου που αφορά την κατασκευή, τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτιρίου και τον περιβάλλοντα χώρο.

II. Παροχή υπηρεσιών για λοιπές υποστηρικτικές μελέτες (περιβαλλοντικές, μουσειολογικές κ.λπ.) σωρευτικά μέχρι του ποσού των 6.000 €.

III. Μελέτες ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων και ενεργειακές επιθεωρήσεις για εφαρμογή συστημάτων Α.Π.Ε. μέχρι το ποσό των 1.000 €.

IV. Μελέτες και πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας (ISO) σωρευτικά μέχρι του ποσού των 2.500 €.

4.3 Δεν αποτελούν επιλέξιμες οι δαπάνες που αναγράφονται στο άρθρο 27 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης (Β' 2310), όπως η αγορά μεταφορικών μέσων (εκτός ειδικών πλήρως αιτιολογημένων περιπτώσεων, που αφορούν σε οχήματα ειδικής χρήσης-ειδικού σκοπού ενδεικτικά: όχημα με πρόσβαση αναπηρικού αμαξιδίου, όχημα βιβλιοθήκης,

πυροσβεστικό όχημα), οι λειτουργικές δαπάνες των υποδομών, η χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού/παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητα τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης, ο Φ.Π.Α. εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας (άρθρο 69 του Κανονισμού 1303/2013 και άρθρο 17 της 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (Β' 5968) Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, όπως ισχύουν.

- 4.4** Για τα έργα δημοσίου χαρακτήρα που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, η δαπάνη εκπόνησης της σχετικής μελέτης μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που ο φορέας, δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της.

Επίσης, αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής δεν πληροί τις προδιαγραφές τεχνικής επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης, ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

- 4.5** Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.

- 4.6** Όσον αφορά στις πράξεις οι οποίες υλοποιούνται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 πρέπει να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου, πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης από τους δυνητικούς δικαιούχους. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες (όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας) και η αγορά γης, που πραγματοποιούνται πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης δεν ανααιρούν τον χαρακτήρα κινήτρου. Στην περίπτωση αυτή αποτελούν μη επιλέξιμη δαπάνη. Εξαιρούνται τα έργα πολιτισμού δυνάμει του άρθρου 6, σημείο 5 περίπτωση η) του Κανονισμού ΕΕ 651/2014.

- 4.7** Σε παρεμβάσεις που η ένταση ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, η πρόσβαση στις επιχορηγούμενες υποδομές από το ευρύ κοινό πρέπει να παρέχεται δωρεάν ή το τυχόν αντίτιμο, το οποίο θα προκύπτει μέσω μεθόδου χρηματοοικονομικής ανάλυσης, να καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, να μην μεταβάλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία, ενώ για παρεμβάσεις που έχουν ως παραδοτέο κάποιο προϊόν, πρέπει να αναγράφεται ότι αυτό διανέμεται δωρεάν.

- 4.8** Το ακίνητο στο οποίο πρόκειται να υλοποιηθεί το έργο, πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

α. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε ύστερα από φυσική καταστροφή,

β. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου για την υλοποίηση της πρότασης,

γ. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου για την ίδια φύση επένδυσης.

Στις περιπτώσεις άυλων ενεργειών και προμήθειας εξοπλισμού που δεν απαιτεί την μόνιμη εγκατάστασή του ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο, δεν απαιτείται ο έλεγχος ύπαρξης βαρών και διεκδικήσεων.

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές απαιτούνται αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, ή μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου στα οποία πραγματοποιούνται οι επενδύσεις που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στις παραπάνω πράξεις όταν δεν περιλαμβάνεται επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών-βοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου/γηπέδου που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου, απαιτούνται αποδεικτικά μίσθωσης/παραχώρησης τουλάχιστον εννέα (9) ετών από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης.

Αναφορικά με τις πράξεις που αφορούν σε αγορά εξοπλισμού (ενδεικτικά: φορεσιές, μουσικά όργανα), απαιτούνται αποδεικτικά ιδιοκτησίας, στο όνομα του δικαιούχου, ή μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση, κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου, ενώ θα πρέπει να ενημερώνει την ΟΤΔ σε περίπτωση αλλαγής του χώρου και ως το πέρας των μακροχρονίων υποχρεώσεων του δικαιούχου.

Κατά την υποβολή φακέλου συμμετοχής, στα πλαίσια της αίτησης στήριξης, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, τα οποία είναι εν ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, ενώ τα συμφωνητικά πρέπει να προσκομίζονται με την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου.

Επισημαίνεται ότι τα προσύμφωνα δεν πρέπει να αποτελούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση, έτσι ώστε να πληροίτε ο χαρακτήρας κινήτρου στην περίπτωση επενδύσεων που υλοποιούνται βάσει του Κανονισμού ΕΕ 651/2014.

- 4.9** Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών, δηλαδή της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 30 Ιουνίου 2025.

Η ολοκλήρωση της πράξης δηλώνεται από τον δικαιούχο με τη κατάθεση των σχετικών δικαιολογητικών/εγγράφων για την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης, στην αρμόδια ΟΤΔ.

Η μη τήρηση των παραπάνω, επιφέρει την ανάκληση ένταξης της πράξης, αυτομάτως, ενώ σε περίπτωση που έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- 4.10** Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω αναφερόμενη Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι αναγκαίο να υποβληθούν στοιχεία που συνάδουν με τα εξής:

(1) Το γεγονός ότι οι τοπικές αρχές αναθέτουν μία δημόσια υπηρεσία σε έναν εσωτερικό πάροχο (ακόμη και αν είχαν την ελευθερία να αναθέσουν την υπηρεσία αυτή σε τρίτους) δεν

αποκλείει ενδεχόμενη νόθευση του ανταγωνισμού. Ωστόσο, πιθανή νόθευση του ανταγωνισμού αποκλείεται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) μία συγκεκριμένη υπηρεσία υπόκειται σε νόμιμο μονοπώλιο (που συστάθηκε σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε.),
- (β) το νόμιμο μονοπώλιο δεν αποκλείει μόνο τον ανταγωνισμό στην αγορά, αλλά και για την αγορά, υπό την έννοια ότι αποκλείει κάθε δυνατό ανταγωνιστή από το να καταστεί ο αποκλειστικός πάροχος την εν λόγω υπηρεσίας,
- (γ) η υπηρεσία δεν βρίσκεται σε ανταγωνισμό με άλλες υπηρεσίες και
- (δ) ο πάροχος υπηρεσιών δεν μπορεί να δραστηριοποιηθεί (λόγω κανονιστικών ή καταστατικών περιορισμών) σε οποιαδήποτε άλλη απελευθερωμένη αγορά (είτε γεωγραφική αγορά είτε αγορά προϊόντος) ή, εάν δραστηριοποιείται σε μια άλλη αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, αποκλείεται η διεπιδότηση, γεγονός που προϋποθέτει ότι χρησιμοποιούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί, κατανέμονται δαπάνες κα έσοδα με κατάλληλο τρόπο και η δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για την υπηρεσία και υπόκειται στο νομικό μονοπώλιο δεν μπορεί να ωφελήσει άλλες δραστηριότητες.

(2) Εφόσον αυτό δεν μπορεί να αποδειχθεί, τότε πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές. Βάση του ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης, ορισμένες δραστηριότητες έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Ειδικότερα, όταν ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, η δράση δεν έχει παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες διασυνοριακών επενδύσεων ή εγκατάστασης και υπάρχει το πολύ ένας αμελητέος αντίκτυπος στις αγορές και στους καταναλωτές σε γειτονικά κράτη – μέλη.

- 4.11** Ως μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των **600.000 €**, εκτός των έργων που αφορούν διαχείριση στερεών / υγρών αποβλήτων, καθώς και έργων ύδρευσης στα οποία ο συνολικός προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει μέχρι **2.000.000,00 €**. Για πράξεις που αφορούν άυλες ενέργειες ο συνολικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των **50.000 €** για έργα δημόσιου χαρακτήρα (βλ. άρθρο 4 ΚΥΑ 2635/2017 (Β' 3313), ανάλογα με την υποδράση και την πράξη). Ως άυλες πράξεις χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή σε αγορά μηχανολογικού ή λοιπού εξοπλισμού.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να αιτηθεί και πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα ανωτέρω όρια. Ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της Πρόσκλησης.

Επισημαίνεται, ότι κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αποδεικνύεται από τον δυνητικό δικαιούχο η διαθεσιμότητα των επιπλέον πόρων καθώς και η δυνατότητα ολοκλήρωσης της πράξης.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανωτέρω όρια.

- 4.12** Οποιαδήποτε αύξηση του κόστους της πράξης, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο, εκτός των περιπτώσεων που αυτή ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις όπως

αύξηση συντελεστών ΦΠΑ, αύξηση των τιμολογίων και αναθεώρηση των δημοσίων έργων, καθώς και αναγκαιότητα εκτέλεσης εργασιών αρχαιολογικών ερευνών.

Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα αναγραφόμενα στο άρθρο 28 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης (Β' 2310).

4.13 Έργα με έσοδα : Συμπληρώνεται κατά περίπτωση, για να προσδιοριστεί το τυχόν έλλειμα χρηματοδότησης (αφορά και επενδύσεις κάτω του 1.000.000 ευρώ)

- Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση Ο_Ε.Ι_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»).

4.15 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας

Τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων του Τοπικού Προγράμματος,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με το CLLD/Leader,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. να είναι ώριμα και να διαθέτουν οριστικές μελέτες και τεύχη δημοπράτησης, καθώς και τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).
6. να διαθέτουν μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, το περιεχόμενο της οποίας εξειδικεύεται στα συνημμένα της πρόσκληση (έργα που αφορούν σε αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη οικισμού ή τμήματος αυτού). Κατά προτεραιότητα θα εντάσσονται περιοχές στις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (όπως ύδρευσης, αποχέτευσης).
7. να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, (εκτός των έργων που υλοποιούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων).
8. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και ιδιαίτερα για τις επενδύσεις γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντολογικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη, για την επένδυση, νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,
9. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε

διάκριση εξαιτίας του φύλλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.

10. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006. Ως προς τις επιμέρους προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται στις εν λόγω παρεμβάσεις, σε σχέση με την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, λαμβάνεται υπόψη το ισχύον ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και η φύση της πράξης,

11. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

12. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται.

4.16 Δαπάνες βάσει απλοποιημένου κόστους :

Δεν αφορά την/ις παρούσα/ες δράση/εις

5 ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

5.1 Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΑΑ (www.opsaa.gr/RDIIS) συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται τα στελέχη του δυνητικού δικαιούχου, να διαθέτουν ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΑΑ**.

- Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΑΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση του ΟΠΕΚΕΠΕ (www.opekepe.gr), στον σύνδεσμο «ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ», «ΟΠΣΑΑ 2014 - 2020 (Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης)», Οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων Δημοσίων Έργων στο ΟΠΣΑΑ» ή στο <https://www.opekepe.gr/opekepe-organisation-gr/opekepe-e-services-gr/pliroforiaka-systimata/opsaa-2014-2020-olokliromeno-pliroforiako-systima-agrotikis-anaptyksis>

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία είναι υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή, εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «ΝΑΙ» στο πεδίο: «Υποχρέωση επισύναψης». Τα δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «ΟΧΙ» στο πεδίο: «Υποχρέωση επισύναψης».

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υποδράση αναφέρονται στους σχετικούς Πίνακες του παραρτήματος στα συνημμένα της παρούσας πρόσκλησης (βλ. Οδηγό διοικητικού ελέγχου αιτήσεων στήριξης).

Επιπλέον, η υπογεγραμμένη αίτηση στήριξης και όλα τα δικαιολογητικά/έγγραφα υποβάλλονται στην **ΟΤΔ ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α.**, στη διεύθυνση **16^{ης} Οκτωβρίου 17Β, 2ος όροφος, ΤΚ 60133, Κατερίνη**.

Η ΟΤΔ έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπο, ένα δικαιολογητικό για το οποίο αμφιβάλλει για την γνησιότητά του, ή τα σχέδια σε ηλεκτρονική μορφή, στο αρχικό λογισμικό που παρήχθησαν.

- 5.2** Για δράσεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση τα εξής στοιχεία:

Εθνική νομοθεσία βάσει της οποίας καταδεικνύεται ότι οι εν λόγω υποδομές αποτελούν «φυσικό μονοπώλιο», καθώς έχει ανατεθεί μόνο στους εν λόγω φορείς η αρμοδιότητα κατασκευής των σχετικών έργων. Η προσκόμιση της εθνικής νομοθεσίας πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης περί απουσίας άμεσου ανταγωνισμού για τις συγκεκριμένες υποδομές και περί αμελητέας ιδιωτικής χρηματοδότησης στον τομέα των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Όσον αφορά στην προϋπόθεση περί υποδομής που δεν είναι σχεδιασμένη να ευνοεί επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο αλλά παρέχει οφέλη για την κοινωνία στο σύνολό της, είναι αναγκαίο από τις αιτήσεις χρηματοδότησης και τα συνοδευτικά έγγραφα να διασφαλίζεται ότι τα προς ένταξη έργα εξυπηρετούν μια γεωγραφική περιοχή στο σύνολό της, προκειμένου να παρέχονται οφέλη για το σύνολο της κοινωνίας και να διασφαλίζεται η αποτροπή της εύνοιας συγκεκριμένης επιχείρησης ή κλάδου δραστηριότητας.

5.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 05-04-2023

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 09-06-2023

Ημερομηνία υποβολής, της υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης και όλων των συνημμένων δικαιολογητικών/εγγράφων, στην ΟΤΔ ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α. εντός (5) πέντε **εργάσιμων** ημερών (και έως ώρα 14:30) από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

Σε περίπτωση ταχυδρομικής υποβολής οι αιτήσεις στήριξης με τα συνημμένα δικαιολογητικά θα πρέπει να έχουν πρωτοκολληθεί στην ΟΤΔ Πιερική Αναπτυξιακή Α.Ε. ΟΤΑ έως και την ανωτέρω ημερομηνία υποβολής.

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣΑΑ.

5.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΑΑ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) Αίτηση Στήριξης (*επισυνάπτεται υπόδειγμα*).
- (ii) Λοιπά στοιχεία, που θεωρούνται απαραίτητα από την ΟΤΔ ανάλογα με το είδος της πράξης και **περιλαμβάνονται στο Παράρτημα της παρούσας πρόσκλησης, καθώς και**

στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης, όπως περιγράφονται αναλυτικά για κάθε υποδράση, στον αντίστοιχο πίνακα iv. «Απαιτούμενα Δικαιολογητικά» στη στήλη με την ένδειξη «Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ».

(iii) Όλα τα ανωτέρω υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf.

Στην ΟΤΔ ΠΙΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α., εκτός της υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης, υποβάλλονται ταχυδρομικά εντός (5) πέντε **εργάσιμων** ημερών από την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΑΑ:

Δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα της παρούσας πρόσκλησης καθώς και στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων και προσδιορίζονται για κάθε υποδράση (στον αντίστοιχο πίνακα iv. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά) στη στήλη με την ένδειξη «Αποστολή με τον φυσικό φάκελο». Σημειώνεται ότι το παράρτημα της αίτησης στήριξης υποβάλλεται τόσο σε έντυπη, όσο και σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. CD) μαζί με τον έντυπο φάκελο.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

Αν ένας δυνητικός δικαιούχος επιθυμεί την έναρξη της υλοποίησης της πράξης, αμέσως μετά την οριστικοποίηση της αίτησής του, τότε ο δυνητικός δικαιούχος το γνωστοποιεί εγγράφως στην ΟΤΔ, η οποία κατά προτεραιότητα πραγματοποιεί επιτόπια επίσκεψη για την διαπίστωση της υφιστάμενης κατάστασης.

5.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΑΑ.

Εφόσον η διόρθωση αφορά και σε δικαιολογητικά που έχουν ήδη υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά αποστέλλονται εκ νέου στην ΟΤΔ για την αντικατάστασή τους.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού 809/2014. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

- 6.1** Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΑΑ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 31 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης (Β' 2310).

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός 5 (πέντε) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Συμπληρωματικά στοιχεία, είναι αυτά τα οποία διορθώνουν προφανή σφάλματα της αίτησης ή των δικαιολογητικών που προβλέπονταν στην πρόσκληση και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

Επισημαίνεται, ότι σε περιπτώσεις που κάποιο δικαιολογητικό δεν έχει υποβληθεί, λόγω καθυστέρησης του αρμόδιου φορέα για την έκδοση του, τότε εμπρόθεσμο δικαιολογητικό μπορεί να θεωρηθεί και η αίτηση που έχει καταθέσει στον φορέα, με την προϋπόθεση ότι αυτή πρέπει να έχει ημερομηνία προγενέστερη αυτής που υποβλήθηκε η αίτηση στήριξης.

Σημειώνεται ότι αν το σχετικό δικαιολογητικό επηρεάζει το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, θα πρέπει να έχει προσκομιστεί πριν το πέρας της αξιολόγησης, στα πλαίσια της διαδικασίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων.

Σε κάθε περίπτωση ο δικαιούχος ενημερώνει με υπογεγραμμένη επιστολή υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων και συμπληρώνει τον φάκελο της αίτησης στήριξης με τα σχετικά δικαιολογητικά/έγγραφα, ενώ για όσα απαιτείται, τα υποβάλλει ταυτόχρονα ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ.

Τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινήσεις στοιχείων, για τα οποία δεν ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή τους στο ΟΠΣΑΑ, υποβάλλονται συνημμένα της υπογεγραμμένης επιστολής υποβολής και συμπληρώνουν τον φάκελο της αίτησης στήριξης.

- 6.2** Αρχικά ελέγχεται από εισηγητή/ές η εμπρόθεσμη υποβολή, η επιλεξιμότητα του δικαιούχου, η συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας τις δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη, σύμφωνα με τον «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Στη συνέχεια οι αιτήσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκρινόμενος προϋπολογισμός και το ισχύον ποσοστό στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη και το «εύλογο κόστος» των προτεινόμενων δαπανών, όπου απαιτείται.

Τα αποτελέσματα αποτυπώνονται σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

Με βάση τα ως άνω αποτελέσματα ο εισηγητή/ές συντάσσουν πίνακα αποτελεσμάτων (προσωρινός), στον οποίο περιλαμβάνονται οι παραδεκτές – βαθμολογηθείσες και οι μη παραδεκτές αιτήσεις στήριξης. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά, ανά υπο-δράση. Στον πίνακα κατάταξης περιλαμβάνονται:

1. οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη, των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από 30% .
2. οι αιτήσεις οι οποίες, κρίνονται μεν παραδεκτές, των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης υπερβαίνει αθροιστικά, τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη του ελαχίστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση για τη συγκεκριμένη υποδράση, αλλά λόγω εξάντλησης της διατιθέμενης δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης στη συγκεκριμένη υποδράση δεν εντάσσονται,
3. οι αιτήσεις που κρίνονται «μη παραδεκτές» προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους,
4. το οικονομικό αντικείμενο και η βαθμολογία όλων των αιτήσεων στήριξης, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο.

6.3 Οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη, και ανάλογα με τη διατιθέμενη δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης στη συγκεκριμένη υποδράση, εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, σύμφωνα με την παράγραφο 6.7. Προϋπόθεση είναι η τήρηση αυστηρά της βαθμολογικής σειράς για τις αιτήσεις στήριξης που θα επιλεγούν προς ένταξη.

Σε κάθε περίπτωση ενημερώνεται ατομικά ο κάθε αιτώντας για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, με απόδειξη παραλαβής αναφέροντας το δικαίωμα κάθε δικαιούχου για την υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής και ότι ο Πίνακας Αποτελεσμάτων θεωρείται προσωρινός και η οριστικοποίησή του θα προέλθει ύστερα από την εξέταση των τυχόν υποβληθεισών προσφυγών, λαμβάνοντας υπόψη την οριστικοποίηση της βαθμολογικής ακολουθίας των δικαιούχων και τη διαθεσιμότητα των οικονομικών πόρων ανά υποδράση.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι έχουν δικαίωμα **ενδικοφανούς προσφυγής** κατά του Πίνακα Αποτελεσμάτων, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ και αποστέλλει το αποδεικτικό κατάθεσης στην ΟΤΔ. Η **προσφυγή υποβάλλεται εντός επτά (7) εργασίμων** από την κοινοποίηση στον δικαιούχο, του Πίνακα Αποτελεσμάτων και εξετάζεται από επιτροπή προσφυγών.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των προσφυγών από την επιτροπή προσφυγών, συντάσσεται ο πίνακας κατάταξης της αρχικής αξιολόγησης και εγκρίνεται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, με τις τελικά επιλεγμένες αιτήσεις στήριξης.

Σε περιπτώσεις ισοβαθμούντων δυνητικών δικαιούχων, εντάσσονται όλοι εφόσον επαρκεί ο προϋπολογισμός της υποδράσης. Σε αντίθετη περίπτωση δεν εντάσσεται κανείς από τους ισοβαθμούντες.

Η ΟΤΔ ενημερώνει ατομικά όλους τους αιτούντες για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης των προσφυγών, με απόδειξη παραλαβής.

6.4 Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, με την οποία κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη του ΠΑΑ 2014-2020 κατά την έννοια του άρθρου 2.(9) Κανονισμός (ΕΕ) 1303/2013. Η **έκδοση απόφασης ένταξης** της πράξης (*συνημμένο*

υπόδειγμα) πραγματοποιείται στο ΟΠΣΑΑ και δύναται να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες πράξεις.

Η Απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ.

Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους ταχυδρομικά, με απόδειξη παραλαβής και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Μεταξύ του δικαιούχου και της ΟΤΔ υπογράφεται σύμβαση η οποία περιλαμβάνει αναλυτικά όλους τους όρους που διέπουν την υλοποίηση της ενταγμένης πράξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΠΑΑ 2014-2020 λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσής της ή μη τήρησης των όρων της σχετικής Απόφασης Ένταξης Πράξης.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να αποσύρουν, ανά πάσα, στιγμή την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

(Άρθρα 12 και 13 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης (Β' 2310)).

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνος/οι είναι οι κ.κ. Παρτσαλίδου Μπέττυ, Ζαπουνίδης Κωνσταντίνος, Τζέγκας Νικόλαος, Κολοκάτση Κατερίνα, τηλέφωνο 2351027541, e-mail: pieriki@otenet.gr.

7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το ΠΑΑ 2014-2020, το σύστημα διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΠΑΑ 2014-2020, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.agrotikianaptixi.gr ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ www.pieriki-anaptixiaki.gr. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΠΑΑ 2014-2020 και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

7.3 Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ) και η ΟΤΔ Πιερική Αναπτυξιακή Α.Ε. Ο.Τ.Α μεριμνούν για την ευρεία δημοσιοποίηση, μέσω του τύπου και ηλεκτρονικά, της πρόσκλησης, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της πρόσκλησης. Επιπλέον, η πρόσκληση αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020 ή/και της ΟΤΔ ή/και του ΕΣΠΑ και κοινοποιείται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησής της.

Για τις περιπτώσεις δικαιούχων που έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα υλοποίησης των προκηρυσσόμενων μέτρων/υπομέτρων/δράσεων, η πρόσκληση αποστέλλεται σε αυτούς και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020 και της ΟΤΔ.

Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των

ενδιαφερομένων σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα της ΟΤΔ, είτε μέσω του διαδικτύου.

Η περίληψη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος πρέπει κατ' ελάχιστον να δημοσιευθεί μία φορά σε μία εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας στην περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος.

Επίσης, ενδείκνυται η λήψη πρόσθετων μέτρων δημοσιοποίησης, όπως:

- οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης,
- οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk), ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους.

Η Πρόεδρος της Ε.Δ.Π. CLLD LEADER/ΕΠΑΛΘ

ΜΑΥΡΙΔΟΥ Ι. ΣΟΦΙΑ
ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.agrotikianaptixi.gr ή/και της ΟΤΔ www.pieriki-anaptixiaki.gr.

A/A	ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟΥ
1	Υπόδειγμα Αίτησης στήριξης Δράσης 19.2.4/ Παράρτημα	
2	Οδηγός Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης Υποδράσεων. (Κριτήρια Επιλεξιμότητας και Κριτήρια Επιλογής, Διευκρινίσεις επί των κριτηρίων, Απαραίτητα Δικαιολογητικά)	-2.4.1 ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 19.2.4.1 -2.4.2 ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 19.2.4.2 -2.4.3 ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 19.2.4.3 - 2.4.5 ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 19.2.4.5
3	Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης	(Δ1)
4	Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών	(Δ2)
5	Προδιαγραφές για μελέτη ανάπλασης οικισμού	
6	Περιεχόμενα φάκελου δημόσιας σύμβασης (όπου απαιτείται)	
7	Πίνακας τιμών μονάδος κατασκευαστικών εργασιών (εκτός δημοσίων έργων)	
8	Κατάλογος με ορεινές & μειονεκτικές περιοχές	
9	Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020: Εξασφάλιση Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία	O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_II_ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ_ΑΜΕΑ_v1_301015
10	Πίνακας Συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ Έγκρισης της Στρατηγικής Μελέτης Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020	
11	Ερωτηματολόγιο κρατικών ενισχύσεων έργων πολιτισμού (όπου απαιτείται)	
12	Σχέδιο Απόφασης Υποέργου με Ίδια Μέσα (όπου απαιτείται)	
13	Υπόδειγμα χρηματοοικονομικής ανάλυσης υπολογισμού καθαρών εσόδων και οδηγίες συμπλήρωσης για τα έργα που παράγουν έσοδα (όπου απαιτείται)	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ_v2_211218
14	Οδηγίες συμπλήρωσης Υπολογισμός Καθαρών Εσόδων Πράξεων (όπου απαιτείται)	E.I.1_4 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ_ΚΑΘΑΡΩΝ_ΕΣΟΔΩΝ_ΠΡΑΞΕΩΝ_301015
15	Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020 για την αρχική αξιολόγηση της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη	O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_III_ΚΡΑΤΙΚΕΣ_ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ_v1_301015
16	Λίστα ελέγχου για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης με επεξηγήσεις	
17	Επιστολή συμπληρωματικών στοιχείων 19_2	
18	Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης	
19	Θεσμικό πλαίσιο Υπομέτρου 19.2	ΦΕΚ 2310 Β_11-5-2022
20	Τεχνική Επάρκεια Τελικού Δικαιούχου (όπου απαιτείται)	-1. ΆΡΘΡΟ 44 Ν.4412/2016 -2.ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΙΝΑΚΑ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ(παρ. 1 Αρ. 44 Ν.4412/2016) -3.ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
21	Πίνακας προϋπολογισμού εργασιών	
22	Πληροφοριακό υλικό 2 ^{ης} πρόσκλησης υποβολής προτάσεων	22.1_ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ-1 22.2_ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ_CLLD 22.3_Πλαίσιο Κρατικών Ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος 22.4_Δήλωση Μη Σύγκρουσης Συμφερόντων_Υπόδειγμα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΠΑΑ 2014-2020 αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020 όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει (υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργική απόφαση (Β' 2310)).

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 12 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης (Β' 2310).
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο** της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης. Σε κάθε περίπτωση μέχρι την 30-06-2025.

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λ.π.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ενός ή περισσότερων έργων, μπορεί να παραταθεί πέραν της 30-06-2025, μετά από εισήγηση της αρμόδιας ΟΤΔ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης ή τροποποίηση της απόφασης ένταξης στην οποία περιλαμβάνονταν (όταν η απόφαση ένταξης αφορά πολλές πράξεις).

- (iii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iv) Να λαμβάνουν έγκριση για τις διαδικασίες της δημοπράτησης, ανάληψης και τροποποίησης νομικής δέσμευσης δημοσίων συμβάσεων και τροποποίησης της νομικής δέσμευσης σε έργα που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις. Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

- (v) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο του μέτρου/υπομέτρου/δράσης ή/και τις απαιτήσεις της/ου ΟΤΔ.
- (vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΑΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών.
- (vii) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΑΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις.
- (viii) Να παράσχουν στη διαχειριστική αρχή και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΠΑΑ 2014-2020 ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
- (ix) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων, οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (ii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην ΟΤΔ, μετά την ολοκλήρωση της πράξης:

α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΠΑΑ 2014-2020, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.

Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

- (iii) Σε περίπτωση που απαιτείται ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά τη πράξη, αυτή μπορεί να προέρχεται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό αποδεικτικό χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, ή άλλο επίσημο έγγραφο που θα αξιολογείται κατά περίπτωση. Το σχετικό αποδεικτικό θα πρέπει να αποδεικνύει την δυνατότητα για την άμεση κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ενώ η προσκόμιση σχετικής υπεύθυνης δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0).

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- (iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης να μην επέλθει:

- ✓ παύση ή μετεγκατάσταση της δραστηριότητας εκτός της περιοχής του τοπικού προγράμματος
- ✓ αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ✓ ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Επίσης, οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τα κριτήρια επιλογής, για τα οποία βαθμολογήθηκαν κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης και αποτελούν μακροχρόνιες υποχρεώσεις, για πέντε (5) έτη από την τελευταία πληρωμή της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 35 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργική απόφαση (Β' 2310).

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Κανονισμού 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4-5-2016.
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 22 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης (Β' 2310), όπως ισχύει και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ που αναφέρονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020 ή/και της ΟΤΔ.

6. ΑΠΟΔΟΧΗ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχουν δηλωθεί στην αίτηση στήριξης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ' ολοκλήρου.

Επιπλέον, ο δικαιούχος που δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, αποκλείεται από το υπομέτρο 19.2 για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 640/2014.

Οι κυρώσεις στους δικαιούχους των πράξεων αναλύονται στο άρθρο 23 της υπ' αρ. 1337/4-5-2022 υπουργικής απόφασης (Β' 2310).